

ÖNCE İMAN: YAŞAMIN ANLAMI VE İNSANIN TEMEL İHTİYACI

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbi'l-âlemîn. Hamden, kesîran tayyiben mübâreken fîh. Hamden kema yenbağî li-celali vechihî ve li-azîmi sultânih. Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, tâcu ruûsinâ ve gurret-i uyûninâ Muhammedenî'l-Mustafâ ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd.

Çok aziz ve muhterem kardeşlerim! Müftüefendi ve hocaefendiler, diğer kıymetli dinleyici kardeşlerim, cemaat kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretleri sizi dünyada âhîrette rahmetine mazhar eylesin. Cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin.

Bir İnsana İlk Önce Ne Lazım?

Avustralya'da Sidney şehrinde arkadaşlarla sohbet ediyoruz. Diyâr-ı gurbetteler,

gayrimüslimlerin arasında bulunuyorlar. Çalışmak için oralara gitmişler. Dedim ki;

“Bir insana havadan da önce, gıdadan da önce, sudan da önce, Kanûnî'nin beytine rağmen, sıhhaten de önce iman lazım!”

Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi

demiş, sıhhatin çok önemli olduğunu söylemiş, padişah olduğu halde ama...

Çünkü oraya gitmiş kardeşlerimiz isterse cepleri milyonlar dolsun, İslâm'dan koparlarsa ne olacak? Evlatları İslâm'ı unuttuğu zaman ne olacak? Küfre düştüğü, ayağı kaydığı zaman, günaha baktığı zaman ne olacak? Bu zenginliğin kıymeti var mı? Bu yaşamının kıymeti var mı? Bu arabanın kıymeti var mı? Bu sıhhatin kıymeti var mı?

Önce insana iman lazım! Evlatlarımıza da, bize de, ailelerimize de, dünya üzerindeki bütün insanlara da, bütün mükellef insanlara da her şeyden önce iman lazım!

Sıhhat olmayabilir, insan hasta olabilir.

Allah âfiyet versin, sıhhat versin, saadet versin, dinç eylesin, sağlıklı eylesin. Ama hasta olunca da Allah'ın mükâfatı var. Hastanın uykusu ibadet, iniltisi tesbih, duası makbul, günahları mağfur, yapamadığı ibadetler yapılmış gibi defterine yazılmaya devam etmekte... Hastalığın da kendine göre Allah tarafından verilen teselli edici mükâfatları var.

İnsan havasız kalsa, susuz kalsa, ölse; imanla göçtükten sonra cennetle dünya mukayese edilir mi?

Cennet daha güzel, “daha” sözüne lüzum olmayacak kadar güzel, mukayese kabul etmeyecek kadar güzel!

Nasıl olsa ölmeyecek miyiz? Nasıl olsa kaderinde insanın defteri dürülmeyecek mi? Nasıl olsa bir gün gelip bu dünya hayatına veda etmeyecek miyiz?

Demek ki hayat da mühim değil, sıhhat da mühim değil!

Bir insan zengin olsa... Eski zenginleri düşünelim; kimler vardı, kimler vardı, kimler vardı?..

أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي

Eleyse lî mülkü Mısra ve hâzihi'l-enhârü tecrî min tahtî diyen “Şu koca Mısır memleketleri benim değil mi? Şu altından şırıl şırıl akan dünyanın en büyük nehirleri, Nil nehri ve ovalar ve bütün bu zenginlikler benim değil mi?”¹ diyen Firavun yok muydu, bir zamanlar?..

Onun zamanında yaşamış ve;

إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ

Inne mefâtiḥahû le-tenû'u bi'l-usbeti uli'l-kuvveti, “hazinelerinin anahtarları bir grup insan tarafından ıhlaya ıhlaya taşınılacak kadar malı mülkü parası çok olan”² Karun yok muydu?

Ne fayda sağladı? Allah'ın azabına karşı ne fayda sağladı?

---

¹ 43/Zuhruf, 51.

² 28/Kasas, 76.

Allah'ı azabını gördüğü zaman âhirette insanlar yeryüzünde nesi varsa hepsini feda etmeye razı olmayacaklar mı?

Demek ki sıhhat de önemli değil, hayat da önemli değil, para da önemli değil; iman önemli! En önemli şey iman!

Çocuklarımıza da ilk önce öğreteceğimiz, aşılayacağımız o; Allah'tan korkacak, mü'min olacak, müslüman olacak.

Allah bahtını güzel eylesin, talihi güzel olsun. Allah güzel günler gösterecek, hoş haller nasip etsin, evlatlarımızın mürüvvetlerini gösterecek.

Allah'ın nasip ettiği nimetleri tadar, nasip ettiği kadar yaşar; ondan sonra da âhirete iman ile göçsün.

Allah cümlemize, *verelim iman ile tâ cânımız*, canımızı iman ile teslim etmeyi, emaneti zedelemekten yerine vermeyi nasip eylesin.

Önce iman lazım!

Tabii bütün insanlar için böyle. Bütün insanların iyiliği, mutluluğu, selâmeti imana gelmek, mü'min olmak.

Allah nice nice kullarına nasip ediyor.

“Yusuf İslâm nasıl müslüman oldu?” diye gazeteler yazmış. Televizyonda dinleyenler, görenler olmuştur. Sakal bırakmış, bir İslâm okulu açmış, Kur'ân-ı Kerîm öğretiyor. Kazandığı paraları Bosna'ya, Hersek'e, Afganistan'a, müslümanların yardımını nereye götürmesi gerekiyorsa oraya götürüyor. Bir zaman önce pop şarkısı, tangur tungur caz [şarkıları] besteleyen şahıs sonra ne hâle gelmiş... Allah nasip edince edebi olanlara, nasibi olanlara Allahu Teâlâ hazretleri imanını da ihsan ediyor.

Biz neyiz muhterem kardeşlerim?

Biz Allah'ın çok bahtiyar kullarıyız. Sizler de öylesiniz.

Ol mâhiler ki derya içredir, deryayı bilmezler.

Denizin içinde yaşadığı halde denizin kıymetini balık bilmez. Dışarı çıktığı zaman anlar; oynamaya başladığı zaman, “Yahu aşağısı ne

kadar güzelmiş!” diye o zaman anlar.

a. Allah' ın En Büyük Nimeti Nedir? İslamdır

Biz Allah' ın en bahtiyar kullarıyız.

Neden?

Allah bize en büyük mükâfatı vermiş;
İslâm nimetini vermiş!

Mehmed Zihni Efendi, rahmetli, cennet-
mekân, *Nimet-i İslâm* kitabını yazmış, kitabına
Nimet-i İslâm adını vermiş. İzahını yapıyor...
İslâm Nimeti, ilmihâl kitabı, dört parmak ka-
lınlığında; ama *Nimet-i İslâm* adını vermiş. Di-
yor ki;

“İnsana hem dünya saadetini sağladığı
için hem de âhirette ebedî cennet nimetlerini
temin ettiği için Allah' ın verdiği nimetlerin
içinde en büyük nimet İslâm nimetidir.”

Çünkü ebedî bahtiyarlığı insan sağlamış
oluyor.

Öyle ama, bizim memleketimiz %99' u
müslüman olan ahâlden müteşekkil bir mem-
leket ama zamanımızın müslümanları İslâm' ın

ellerinde ne kadar kıymetli bir cevher olduğunu hepsi bilmiyor. Hepsi Allah'ın rızasına uygun bir yaşayış içinde yaşamıyor; Allah'ın emirlerini tutmuyor, Allah'ın haramlarından kaçmıyor, ateşle oynuyor, kendisini tehlikeye atıyor; hem dünyasını, ailesini, sıhhatini, cemiyetini, toplumunu tehlikeye atıyor, hem de âhirete ebediyyen cehennemde yanmasına sebep olabilecek tehlikeli iş yapıyor.

Neden kendi sıhhatini tehlikeye atıyor?

Çünkü Müslümanlık ana hedefi itibariyle, ahkâmı incelenirse, hedeflerinden birisi insanın sağlığını korumaktır. İnsanın sağlığını korumakla ilgili ahkâmı uygulamazsa insan, vücuduna bakmazsa, kollamazsa sıhhati, ruhu, kalbi, kafası, aile saadeti tehlikeye girer ve toplum tehlikeye girer.

Neden?

Çünkü insanların saadetine medar olacak ilâhî kanunlara uymadığı için, ters iş yaptığından dolayı, sonucu ters çıktığından her şeyi belalı, pis, pasaklı, dertli, belalı, hastalıklı, aidsli, frengili, vesaireli olur. Yani nokta

nokta... Kısa geçmek istiyorum. Oralardan zarara uğrar, bir. Bir de Allah sevmediği zaman cezalandırdığı için başına bela yağdığından zarara uğrar, iki. Bakarsın Allah, “Sen misin benim yolumda yürümeyen!” diye bir zelzele âfeti, bir kuraklık âfeti, bir hastalık âfeti, bir düşman istilasî âfeti, bir başka çeşit felaket gönderir, cezalandırır.

Kur’ân-ı Kerîm’de bunların Âd kavminden, Semûd kavminden misalleri yok mu?

Var.

Demek ki ilk işimiz; kendimizi, dünyamızı âhiretimizi kurtaracak olan bir çizgiye getirmek.

İşte buna “tevbe” derler.

Elhamdülillah müslümanız! Anadan babadan, dededen ecdattan İslâm diyarında yetişmişiz. Başka diyarda olan bir insan olsaydı, dönecek İslâm’a gelecekti, Yusuf İslâm gibi... Ama biz bu diyardayız. Kendimize çekidüzen vereceğiz, biz de Cenâb-ı Hakk’ın yoluna dönüp geleceğiz. Dönüp Cenâb-ı Hakk’ın istediği yola adımımızı atacağız. Sırât-ı müstakîme

ayak basacağız, doğru yürüyeceğiz, doğru iş yapacağız.

İşte buna “tevbe” deniliyor.

Bunun çok çabuk yapılması lazım muhterem kardeşlerim! Hemen yapılması lazım! Çünkü Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri;

Accilû bi't-tevbeti kable'l-mevt buyurmuş. “Tevbeyi acele yapın, Cenâb-ı Hakk’a dönüşünüzü sağlam yapın, tehir etmeyin; çünkü ölüm geliverir. Ölüm gelmeden önce tevbenizi yapın!” demek.

İnsanın doğru yola gelmesine mâni olduğunu bildiğiniz görünmez kuvvetler var. O görünmez kuvvetlerden birisi, şeytan. Şeytanın varlığını hepimiz biliyor muyuz? Biliyoruz ki “şeytan” diye bir varlık var.

إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُوا

حِزْبَهُ

*İnne's-şeytâne leküm adüvvün fe't-te-hizûhu adüvvâ, innemâ yed'û hizbehû...*³ diye âyet-i kerîmede bildiriliyor.

İnsanları şaşırtmaya çalışan bir mânevî görünmez kuvvet var, günahları yaptırıyor. Ona karşı uyanık olmamız ve onun düşman olduğunu [bilmemiz] lazım!

Peygamber Efendimiz kış mevsimini se vermiş. Soğuktan üşüdüğümüz için kış mevsiminin neresi güzel diye biz şaşıyoruz. "Kış mevsimi ne güzeldir. Gündüzleri kısadır, kolay oruç tutulur, sevap kazanılır. Geceleri uzundur, kolay ibadete kalkılır, teheccüd namazı kılınır sevap kazanılır." buyurmuş. Peygamber Efendimiz'in her şeyi ölçüşü sevaba göre. Kış mevsimi ne güzeldir, gündüz kolay oruç tutuluyor. Yazın güneşin altında tutamaz. Geceleri de hemen çabucak yatsı oluyor, sabah oluyor. Arada uykuyu bölüp kalkmak da zor ama kış geceleri uzun, insanın uykusunu alması, gece ibadetine kalkması mümkün. Bu, maddi mevsim ayrı. O da güzel. Şu kış mevsimi de güzel,

---

³ 35/Fâtır, 6.

Rabbimin her şeyi güzel.

Avustralya'dan buraya çekirdek getirdim, bir meyve... Yedim, tadı çok hoşuma gitti. İlik gibi beyaz, mis gibi kokulu, bal gibi tatlı, yuvarlak bir meyve... Soyulması kolay, yemesi 'lup' diye boğazından geçiyor. Şimdi istedim ki bu meyveyi bizim Türkiye'de de yetiştirelim. Çekirdeklerini sakladım, kağıda sardım, buraya getirdim. Yalova'da ziraat mühendisi arkadaşşıma verdim. "Şunu üret, memleketimiz bir meyve kazansın." İlik gibi bir şey, çok güzel kokulu bir şey. Kokusu ele sürülen esans gibi güzel...

Bir hafta sonra gittim;

"Ne yaptın?"

"Hocam, senin tohumlar buzdolabında duruyor." dedi.

"Yahu üşümesin tohumlar..."

"Yok, tohumların zaten üşümesi lazım. Her tohumun bir soğukluk/soğuklama müddeti vardır. O soğuklama müddetinden sonra keyifli filiz verir. Bilmiyor musun; kışın buğday taneleri karın altında kalır, baharda filizler nasıl

fıfşkıırır yerden?” dedi.

O zaman aklım başıma geldi ki Rabbimiz’in kış mevsimini yaratmasında da nice hikmetler varmış...

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Demek ki bu günler maddî bakımdan kış mevsimi, o da güzel; hikmetli, Allah yerli yerinde yaratmış. Elhamdülillah. *eş-Şükrü lillâh.*

Mânevî bakımdan hangi mevsimdeyiz?

Mânevî bakımdan “üç aylar” denilen mübarek bir mevsimdeyiz. Bu üç ayların birincisi bitiyor. Dün kandil gecesi idi. Efendimiz miraca nasip olmuş çıkmış.

Aşikâre gördü Rabbü’l-izzeti,

Âhirette öyle görür ümmeti.

Efendimiz’in gördüğü gibi inşaallah âhirette sizler de bizler de görürüz. Rabbimiz cemâlini cümlemize gösterebilir.

Bu ay ne aydır?

Tevbe ayıdır.

Tevbe ne demektir?

“Cenâb-ı Hakk’ın yoluna gelme, gafleti bırakma zamanı” demektir.

Halkımız müslüman değil mi?

Müslüman ama gafil! Müslüman ama şeytan tesvif ile aldatıyor! Şeytanın oyunları var. Hani güreşçilerin birbirlerine yaptıkları çeşitli oyunlar var; “kılçık” diyorlar, “boyunduruk” diyorlar, şöyle diyorlar, böyle diyorlar, oyunlar duyuyoruz.

Şeytanın müslümanın sırtını mindere yapıştırmak, yere sermek için oyunlarından bir tanesi nedir?

Tesvif oyunudur.

Tesvif ne demek?

“Şimdi yapma, ileride yaparsın. Müslüman, acele etme. Yapma yapma bu iyi şeyi.” demesidir.

Şimdi sen tevbe edeceksin veya sen etmişsin zaten de, senin arkadaşın, hemşerin, komşun tevbe edecek. Ama diyor ki;

“Yok, şimdi tevbe etmem.”

“E ne yapacaksın?”

“Emekli olacağım, o zaman.”

“Hacca gideceğim, o zaman.”

“Çocuğumu evlendireceğim, o zaman.”

“Şimdi biraz daha içeyim, ondan sonra bırakacağım.” diyor.

Demiyor mu bunu?

Biliyoruz, acı bir gerçek olduğu için bunu söylüyorum. Buna “tesvif” derler. Bu şeytanın bir numarasıdır. Sizi tuşa getirmek içindir. Size “ileride yaparsın” der, onu yapmaya fırsat bulamazsınız, gider!

Hayatını Cenâb-ı Hakk’ın istediği istikamete döndürmek, günahı bırakmak, sevaplı yola girmek, sevaplı yoldan yürümek, sahâbe-i kirâmın izinden yürümek, Kur’ân-ı Kerîm’in yolundan yürümek, sırât-ı müstakîmden gitmek, başka yere sapmamak. Bizim örneğimiz; Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*. Onun hadislerini okuyup o yolda yürümek...

Onun için bu tevbe ayını etrafa duyurun. Kalabalık gelmişsiniz, hepinize teşekkür ederiz. Hepiniz 10 kişiye duyursanız, burada 5 bin

kişi olsa 50 bin kişi eder. 100 kişiye duyursanız, daha büyük kalabalıklar eder, 500 bin kişi eder. Onun için tevbe etmek lazım geldiğini, şeytanın oyununun tevbeyi geciktirmek olduğunu düşünün. Allah'ın kulları affetmiş olduğu Receb ayı içinde tevbeyi edin. Allahu Teâla hazretlerinin yoluna girin. Biliyor musunuz ki; bir kul günahları ne kadar çok olursa olsun tevbe edince Allah affediyor. Hakiki bir dönüş ile dönünce Allah eskileri siliyor. Hatta meleklerin yazdığı yazıyı sildirtiyor, hatta azalara unutturuyor, hatta günahların işlendiği mekânlara o günahları unutturuyor. Önümdeki şu kitapta hadîs-i şerîfte var ki: Allah bir kulun tevbesini kabul etti mi günahları defterden de sildiriyor. Ahirette azaları aleyhine şahitlik edecekmiş ya; eli, ayağı, dili, dudağı onlara da unutturuyor ve mekanlara da unutturuyor. Mekânlarda aleyhte şahitlik etmeyecek. Onun için Allah'tan bu kadar büyük bir tevbe kapısı açık dururken, bu kadar büyük bir davet varken ne yapacağız? Cenâb-ı Hakk'ın yoluna aşk ile, sıdk ile, gözyaşı ile gireceğiz. Ya rabbi! Bundan sonra ben de sahabenin yolunda yürüyeceğim, sahabe gibi müslüman olacağım,

Kur'an'ı Kerîm müslümanı olacağım, tam senin istediğin yolda yürüyeceğim, bir daha günaha dalmayacağım, şeytana uymayacağım, dine aykırı iş yapmayacağım, her şeyi bıraktım." diye söz vereceğiz.

İnsanın ne rızkı eksilir, ne de takdir-i Hüdâ değişir. Onun için, bir insan Cenâb-ı Hakk'ın yoluna döner de âhireti hedef aldı mı, her şeyi güzel olur, çok kâr eder. Bu bir.

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

İkincisi; biz buraya gelirken üç-dört şehirde mola vere vere geldik, oralarda konferanslar yaptık. Tertiplemişler, bir haftadan beri ilan etmişler, salonlar tutmuşlar. Eskişehir'de arkadaşlarımızla sohbet ederken ortaya bir prensip attık, dedik ki;

b. İlim Öğrenmemiz Lazım. İlimde Kafirleri Geçmemiz Lazım

“İlim öğrenmemiz lazım! Kâfirleri ilimde geçmemiz lazım!”

Geçemeyince zararını görüyoruz. Şimdi “Irak suçlu mu suçsuz mu?” meselesini bir tarafa bırakalım da, Irak'ta biz olsaydık veyahut

Amerika Irak'a yaptığını Türkiye'ye yapsaydı ne yapabilirdik, bir düşünelim! Ne yapardık?

Adamın gemisini mi batırabilirdik?

İşte bizim muâvenet zırhlısına 'pat' diye bir patlattı, bizimkiler bir şey yapamadılar.

Bu adam bu kâfirlikle bize düşmanlık yaparsa biz ne yapacağız?

Âciz kalırız.

Âciz kalmamak için ne yapacağız?

Onları ilimde de geçeceğiz, ahlâkta da geçeceğiz. İmanda geçmişiz elhamdülillah. Teknolojide de geçeceğiz. Hepsinde geçmemiz lazım!

Bu da okumaya bağlı.

Onun için dedim ki;

Bakın, Avrupalılar'ın bir âdeti vardır: "Cep kitabı" derler, *pocket book* derler, yani "cebe girecek kitap". Niye kitapların boyu böyle iken veya şöyle iken veya daha büyük iken bir cep kitabı boyu çıkarmışlar?

Çok basit bu sorunun cevabı: Cebe girsin

diye.

Niye cebe girsin diye kitabın boyutunu küçültüyorlar?

Cebe sokulsun da her yerde yanında bir kitap bulunsun da okusun diye, ondan.

Bu adamlar çok okuyorlar.

Ben size biraz komik biraz da tiksineceğiniz bir şey söyleyeyim. Gelini Japon olan bir tanıdıktan duydum:

“Hocam, bu Japonlar okumaya o kadar düşkün ki yüznumalarında bile bir kitap rafı vardır.” diyor.

Hayret edilecek bir şey değil mi?

Yüznumarada bile kitap rafı ne demek?

İki-üç dakika bile orada oturuyor olsa yine açıp bir şey okuyor; iki-üç dakikasını bile boş bırakmıyor.

Buraya gelirken ben de onunla inatlaşmaya başladım. Ben inatçı bir adamım. Başladım onlarla inatlaşmaya... Gelirken yolda, otomobilde ben de kitap okuyorum. An-

kara'dan buraya gelinceye kadar 40 sayfa okudum. Az bir şey değil. İstanbul ile Ankara arası olsa bir kitap bitireceğim, bir kitap daha bitecek.

Okuduğum kitapta -birçok yerini çizdim-yazar diyor ki;

“Japonya *homomekaniküs* olmuştur.”

“Homomekaniküs; kafa yok, gönül yok, makine gibi tıkır tıkır çalışan insan hâline gelmiştir.” diyor.

Eksik yani... Teknolojisi var, parası var ama dünyaya liderlik edecek kalbi ve kafası yok! Kalp ve kafa yok! Çünkü inancı şu kadar cıkmış; kuş beyinliden daha beter çünkü güneşe tapıyor aptallar! Aptallıktan öteye, hayvanlıktan aşağıya... Allah'ın yarattığı nice güneş olduğunu astronomi okuyan herkes biliyor.

Güneşe tapılır mı? Hiç mi beyin yok? Beyninde hiç mi hücre yok?

“*Homomekaniküs* olmuştur.” diyor.

Ama dünyada sayılı devletlerden biri olmuş. Bu kadar kıt kafalı adam, kıt akıllı adam

beni geçerse ben durur muyum ya, ben ondan geri kalır mıyım, yakışık alır mı?

Benim kalbim var, pırıl pırıl iman dolu! Müslümanın imanının yanına kim yanaşabilir? Benim kafam var, benim insanlara bakış tarzım, insan sevgim, mahlukâta bakış tarzım, çevreye bakış tarzım, ağaca çiçeğe bile...

Mesela Peygamber Efendimiz cihada gönderdiği mücahitlere demiş ki;

“Kadınlara, çocuklara dokunmayın. Kendi başına ibadet eden rahiplere, ibadethanelere dokunmayın. Hurmalarını, ağaçları yakıp yıkmayın, kırmayın. Ekinlere zarar vermeyin.”

İslâm'da müslümanın çevre sevgisini görüyor musun?

Şimdi ben ondan kalbimle, kafamla, mâzimle, imanımla, dinimle, irfanımla çok daha üstünken niye ondan geri kalayım?

Eskişehir'de biz karar verdik.

Neden bu kararı burada size söylüyorum?

Sizi de bu kararın içine iştirak ettirmek için.

Herkesin cebinde bir kitap bulunacak.

Dedik ki;

“Üç gün mühlet veriyoruz. Üç gün içinde herkes cebine bir kitap sağlayacak. Üçüncü günden sonra cebinde arama yaptığımız zaman kitap bulunmayana vakfa 10 bin lira ceza keseceğiz.”

Vakıfların geçim yolunu da bulduk, sizin anlayacağınız... Çünkü çok kimse kitabı koymayacak cebine; biz de cazır cazır 10 bin 10 bin yazacağız, inşaallah vakfımıza hayır toplayacağız.

Amerika da böyle, Avrupa da böyle... Almanya mesela, ben çok gördüm, Hocamız da görmüştür, Almanya’da uzun zaman yaşadı, eski müftü hocanız... Otobüste bile okurlar, trende bile okurlar; bir eliyle tutunur, sallanır, öbür eliyle okur.

Her kitap insana bir hayat tecrübesi kazandırır, bir görgü kazandırır.

Benim okuduğum 40 sayfada çizdiğim 40 tane mesele var, aklıma gelen 40 tane yeni

mesele oldu. Demek ki ben onlardan faydalanacağım...

İnsan kitap okudu mu, ne oluyor?

Hayat kazanıyor. Hayatına, hayat tecrübesine hayat tecrübesi katılıyor. Demek ki okuya okuya... Hele okuduğumuz kitaplar büyük âriflerin, büyük alimlerin kitapları olursa, dinimizin imanımızın eserleri olursa, Kur'an'ın, hadislerin eserleri olursa ne kadar güzel olacak!

Onun için, Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*'in bu akşam size okumak istediğim hadislerinden bir tanesi de şu:

الْعِلْمُ حَيَاةُ الْإِسْلَامِ، وَعِمَادُ الْإِيمَانِ. وَمَنْ عَلَّمَ عِلْمًا
لَهُ أَجْرُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ تَعَلَّمَ⁴ أَنْمَى اللَّهُ

---

⁴ Hocamız *etemmallahu ecrehû* şeklinde okuyor. Acaba bir hata mı var metinde?

عِلْمًا فَعَمِلَ بِهِ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُعَلِّمَهُ مَا لَمْ يَكُنْ
يَعْلَمُهُ.

*[el-İlmü hayâtü'l-İslâm ve imâdü'l-imâni.
Ve men alleme ilmen enma'llâhu lehû ecrehû
ilâ yevmi'l-kıyâmeti. Ve men tealleme ilmen
fe-amile bihî kâne hakkân ala'llâhi en yualli-
mehû mâ lemyekün ya'lemuhû.]⁵*

el-İlmü hayâtü'l-İslâm. “İlim, İslâm’ın ca-
nıdır, hayatıdır.”

Neden kitap tavsiye ediyorum size?

İslâm canlansın diye.

el-İlmü hayâtü'l-İslâm. “İlim, İslâm’ın ha-
yatıdır.”

İlim yoksa İslâm’ın hayatı söndü!

Bak nasıl söndürüyorlar; sönmese bile, cı-
lız cılız devam etse bile nasıl bombaları yağdı-
rıyorlar!

---

⁵ Ali el-Muttakî, *Kenzu'l-ummâl*, X, 132, r. 28661; Ali el-Muttakî,
Kenzu'l-ummâl, X, 181, r. 28944.

Eski bir bakan arkadaş geldi, bana bilgi verdi. Saddam demiş ki;

“Bu Amerikalılar’ın dediği şeyler doğru değil. Mesele onun basında, radyoda, televizyonda anlattığı tarzda değil. Gelin meseleyi ben anlatayım, işin iç yüzünü size söyleyim.” diye, dünyanın muhtelif yerlerine davetiyeler göndermiş, 300 tane İslâm’ın ileri gelen insanını çağırmış. Bizim Türkiye’den de bir tanesi benim talebem olmak üzere, ilahiyâttan mezun üç-dört kişiyi de çağırmış. O da gidenler arasında. Onların hepsine el-Reşid otelinde toplantı tertiplemiş.

Amerikalı nereyi bombalıyor, bunu bilin muhterem kardeşlerim, bu önemli!

Sağlam yerden, doğrudan doğruya birinci sınıf haber:

O oteli bombalıyor. Müslümanların ileri gelenlerinin misafir olarak bulunduğu oteli bombalıyor!

Orada yaralanan senin kardeşin; Pakistan’ın ileri gelen filanca şahsı, falanca yerin falanca şahsı...

Bu bal gibi domuzluk, başka bir şey değil!

Öbür tarafta “askerî hedefi bombalıyor” filan diyor gazeteler ama buna benden haber; %100 doğru. %99 değil, %100 doğru haber! 300 tane müslüman ülkelerin muhtelif yerlerinden gelmiş olan insanın toplandığı turistik bir oteli bombalıyor. Sivil hedef bir kere, ikincisi de lâlettâyin bir sivil hedef değil; öteki müslümanların davet edildiği bir yer, misafirlerin olduğu yer. Bunda bir âşikâr bir domuzluk olduğu belli.

Bunu da protesto edin! Nasıl protesto etmeniz gerekiyorsa...

“Bizi enayi yerine koymayın, yaptığınız da hiç de söylediğiniz gibi değil!” diye söyleyin.

Ama ben asıl şunu söylemek istiyorum ki;

el-İlmü hayâtü'l-İslâm. “İlim, İslâm’ın hayatıdır.”

İlim olmayınca hayat da gidiyor, mum gibi kendiliğinden sönyüyor. Kendiliğinden sönmese de İslâm düşmanları tepesine bomba atıp söndürüyor.

Allahu Teâlâ hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'de;

وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ

Ve eıddû lehüm mesteta'tüm min kuvvetin. “Gücünüz yettiğince onlara karşı silah hazırlayın.”⁶ buyurmadı mı?

22 yaşındaki sarı sakallı Sultan Mehmed o zamana kadar kimsenin bilmediği topları neden yaptı? Hiç kimsenin bilmediği havan topunu buldu, kocaman şâhi topları döktürdü. Gemileri hiç kimsenin o zamana kadar aklına gelmeyen bir şekilde bir vadiden öteki bir vadiye, Haliç'e kızaklar üstünde kaydırmadı mı? Teknolojinin en ilerisini yapmadı mı? Sekiz-dokuz tane lisan bilmiyor muydu? Sevmiyor musun Fatih'i?

Fatih Sultan Mehmed hadîs-i şerîfle met-hedilmiş bir komutan!

Niye onun gibi olamıyor şimdiki insanlar,

---

⁶ 8/Enfâl, 60.

niye ondan geri kalmıŖız?

el-İlmü hayâtü'l-İslâm. İlim varsa İslâm canlıdır; ilim yoksa İslâm, gözünüzü açın, gidiyor! Gider!

Ya alim olacaksınız ya ötekileri ilimde geçeceksiniz.

Japonya da bizim gibi imiş; Avrupa ile yarışa başlamış, yetişmiş, Ŗimdi geçiyor. Biz niye geçemeyelim?

Biz de geçebiliriz!

el-İlmü hayâtü'l-İslâm ve imâdü'l-imân.
“Ve ilim, imanın direğidir.”

İlim bir taraftan İslâm'ın hayatıdır, bir taraftan da iman ilme dayanır. İlim olmayınca iman da çöker. Müslümanlık da yok olur. Öldürürler; işte Bosna'da, Hersek'de, Kafkasya'da, Abhazy'a'da, Pakistan'da, Hindistan'da acı acı misallerini görüyoruz. İslâmiyet de kalkar, imanı da insanın kendi içinde söner.

Neden?

İlim, imanın direğidir.

Ŗimdi müftü efendi alsa seni karşısına,

imtihan etse; “Sen nice zamandır bu koca camiye gelip giden tanıdığım bir hacı efendisiz, otur bakalım şuraya...” 10 tane soru sorsa; kaç tanesine cevap vereceksiz? Hem de ince sorulardan sorsa?..

İnce meseleye cemaatin %99’u cevap veremez.

O ince meselelere cevap veremediği zaman bu iman, sapasağlam imanın kalesi kalpte nasıl duracak?

Onun için de ilim lazım.

Demek ki tam mü’min olmak için de ilim lazım. Cebinizde kitap lazım. İslâmiyet’in hâkim olması için de, müslümanların kavî olması için de, yeryüzünde aziz olması için de cebinde kitabın olması lazım! Kafanda ilim olması için ilme çalışmak gerekiyor.

Okuduğum hadîs-i şerîfte bir de müjde var:

Ve men alleme ilmen enma’llâhu lehû ecrehû. “Kim bir ilim bilirse, öğrenirse Allah onun sevabını tamam eder, çok büyük mükâfat verir.”

Geceleyin kalkmak Őu kadar sevap, Őu namazı kılmak bu kadar sevap, Cuma namazı kılmak Őu kadar sevap; hepsini vaiz kardeŐlerimizden duyuyorsunuz, biliyorsunuz. Tamam, sevaplı olduĐunu biliyorsunuz. Ama en bųyųk sevap ilme veriliyor!

Eski bųyųk alimlerden birisine sormuŐlar:

“‘Bir gųn ųmrųn kaldı.’ deseler, sųylese-ler ki, belli olsa ki, rųyada gųrdųn veya baŐka bir Őekilde gųrdųn; ‘Bir gųn ųmrųn kaldı. Yarın ųleceksin.’ deseler, ne ile meŐgul olurdun? Ne yapardın? Hangi ibadeti yapardın, hangi duayı yapardın? Artık ųleceksin... Kur’an mı okurdun, tesbih mi Őekerdin, İsm-i Âzam duasını mı okurdun? Ne yapardın?”

Bųyle bir Őey bekliyorlar. Bųyųk alim, bakalım en kıymetli Őeyi sųylesin diye sıkıŐtırıyorlar.

“Yarın ųlecek olsan ne iŐi yapardın?” diye sormuŐlar.

“İlimle meŐgul olurdum.” demiş.

Őųnkų en sevap olan iŐ o.

Yaşlı adamcağızın bir tanesi camiye gelir giderken hoca efendiye yanaşmış, demiş ki;

“Bana mehâric-i hurûfu öğretir misin hocam? Ben sana her sabah şu saatte geleyim, bana hurûfun telaffuzunu talim et.” diye söylemiş.

Birisi de şaka yapmış, hani yaşlılar birbirlerinin yaşıtı olunca şaka yapabiliyorlar. Gençler yapsa olmaz ama... Birisi de ona takılmış, demiş ki;

“Yahu zaten bir ayağın çukurda, sen mehâric-i hurûfu öğrensen ne olacak öğrenmesen ne olacak? Yaşlanmışsın zaten; ne imamlık yapacak hâlin var, ne vaizlik yapacak hâlin var...”

“Yaşlanmışsın, belin iki kat olmuş, ayağının birisi çukurda, yarın öbür gün vefatın yakın.” demek istiyor.

Gayet ciddi ona cevap vermiş, hoşuma gidiyor, demiş ki;

“Ayağımın çukurda olduğunu biliyorum, bunu ondan istiyorum. İstiyorum ki ilim yolunda iken Allah benim canımı alsın!”

İlim yolundayken, ilme giderken, camiye giderken yolda ihtiyarcık yıkılıverdi...

Nereye gidiyordu?

Mehâric-i hurûfu öğrenmeye...

İlim yolundayken Allah canını alsın diye, ondan... Onun da bir kurnazlığı var.

Muhterem kardeşlerim!

Onun için kim ilim öğrenirse Allah onun ecrini, sevabını artırır.

Cebinize bir kitap koyun. Ben size yetişemem ceza yazmaya ama, Allah size mükâfat versin; cebinizde bir cep kitabı bundan sonra olsun.

Söz mü?

Söz, tamam.

Ve men tealleme fe-amile allemahullahu mâ lem ya' lem.

Efendimiz bir müjde daha veriyor, size bir iltifat daha geliyor.

Buyuruyor ki:

“Kim bir ilmi öğrenir de o ilmi de uygularsa, ilmiyle âmil olursa Allah ona bilmediklerini de öğretir.” Tabi ilimden maksat ilmini uygulamak, tatbik etmek, ilmiyle âmil olmak. Bir insan söylediğini tutmuyorsa, nasihatine uygun yaşamıyorsa olur mu? Olmaz. İlmiyle âmil olacak. İlmiyle âmil olursa mükâfatı ne? - İnsanın bilmediği her şey olabilir de bu, maneviyatını da açar manasına geliyor. Gönül gözünü de açar. “Takva ehli olursanız Allah manevi şeyleri de öğretir.” diye âyet-i kerimede geçiyor. Allah insanın basiretini açar, gönül gözü açılır. O zaman daha güzel şeyleri görmesi mümkün olur. Onun için ilme çalışın.

Üçüncü hadîs-i şerîfi de Ebû Sâid el-Hudrî hazretleri rivayet etmiş.

Gözünüzü kapayın, Efendimiz’in size nasihat ettiğini düşünün. Hayalinizde mübarek nurdan bir selvi gibi karşınıza gelse, pırıl pırıl boylu boyunca gözünüzün önünde belirse de size nasihat etse, diye hayalinize getirin...

Aleyke bi-takvallâhi buyurmuş; “Sana takvâyı tavsiye ederim.”

c. Takva Nedir? Takva Sakınmak, Çekinmek Titizlenmek, Dikkatli Olmaktır. Dikenli Tarlada Ayağa Diken Batırmadan, Elbiseyi Yırtmadan Yürümektir

Yani size, yani bize, hepimize Resûlullah takvâyı tavsiye ediyor ve buyuruyor ki;

Fe-innehû cimâu külli hayr. “Çünkü takvâ her hayrı sinesinde toplayan, içinde ihtivâ eden bir vasıftır.”

Takvâlı oldun mu oh... Bir çanta aldın, bir bavul aldın, evine getirdin, içinde ne olduğunu bilmiyorsun ama her şey var! Takvâ bu. Takvânın içinde her hayır var.

Takvâ ne demek?

“Sakınmak, çekinmek, titizlenmek, dikkatli olmak” demek.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* takvâyı tavsiye ediyor.

O halde nasıl müslüman olacağız?

Titiz müslüman olacağız. Sakınan müslüman olacağız. Attığımız adımı, söylediğimiz

sözü, yaptığımız işi ölçüp biçip düşünen müslüman olacağız.

“Bir söz söyledim ama pişman oldum.”

Olmadı. Önceden düşünseydin, takvâ ehli olsaydın, söylemeseydin, günaha girmeseydin.

“Bir iş yaptım ama hay Allah, pişman oldum!”

Yapmayacaktın. Önceden düşünecektin, günah olan işten vazgeçecektin, sevap olan işi yapacaktın.

Takvâ, dikenli bir tarlada ayağına diken batmasın, üstünü dikenler yırtmasın diye yürümek gibidir.

Bu dünya hayatının âhirete doğru giden yolu çok dikenlidir! Bastığın yere dikkat etmeden yürürsen ayağına dikenler batar, kanatır-sın, ayağını sakatlarsın, elbiseni pantolonunu dikenler yırtar, üstün parça parça olur, rezil olursun.

Peki nasıl olacak?

Her yaptığın şeyde Allah'tan korkacaksın.

Takvâ ehli olacaksın. Düşüne taşına yapacaksın. Söyleyeceğin söz uygun değilse söylemeyeceksin, yutacaksın. Yapacağın iş günahsa yapmayacaksın.

Derler ki;

“Hocam işte ibadet yapıyorum, tesbih çekiyorum da zevkine varamıyorum, tadı yok. Yaptığım ibadetlerden bir tat alamıyorum. Neden?”

Günahtan, muhterem kardeşlerim!

Günaha daldı mı, günah yaptı mı insan, ibadetin bile tadı kalmaz. Ağzının tadı kalmaz. Müslümanlıktan bir zevk almamaya başlar.

Müslümanlıktan zevk almak için, havalarda uçmak için, bulutlarda gezmek için, yüzünden tebessümün eksik olmaması için insanın haramlardan kaçınacak bir iradesi olması lazım! Bir günahtan kaçındı mı, Allah onun ağzına çok büyük bir iman lezzeti ve ibadet zevki verir. Bunu hiç unutmayın! Günahtan kaçının, harama bakmayın, haram işi yapmayın. Zor gelse de yapmayın ki Allah arkasından çok bü-

yük bir zevk verecek. Çok büyük bir keyif olacak, çok büyük bir hâlet-i ruhiye hâsıl olacak.

Takvâyı öğrenin. Takvâ böyle kolayca anlatılan bir şey değil. Bunu İmam Gazzâlî'nin İhya'u Ulum'id-din'ini açın öğrenin. Kitapları açın, okuyun, takvanın ne olduğunu öğrenin.

Ve aleyke bi'l-cihad.

Peygamber Efendimiz; “Sana cihadı da tavsiye ederim.” buyurmuş.

Fe-innehû rehbâniyyetü'l-müslimîn.
“Çünkü müslümanların ruhbanlığı işte budur!” buyurmuş.

Müslüman dağ başına çekilip evlenmekten, zürriyetten kesilip bir kenarda köşede beklemez!

Tasavvufu tenkit ediyorlar ya şimdi;

“Tasavvuf miskinliktir, bir kenara çekilmektir...”

Ben onlara gülüyorum. Yahu siz hıristiyan mistisizmini söylüyorsunuz. O hıristiyanların mistisizmi öyledir. Evet dağ başına çekilirler-

miş, manastırlara kapanırlarmış, ibadet ederlermiş.

Müslümanın mutasavvıfı, mistiği yerinde durmaz, cıva gibidir! Şeyh Şamil gibidir!

Müslümanın mistiği, mutasavvıfı nasıldır?
Şeyh Şamil gibidir!

Sen hıristiyanlarla karıştırma. Şap da şeker de birbirine benzer ama birisi insanı zehirler, ötekisi ağzı tatlandırır. Öyle dış görünüşten ikisinin de mistik olduğuna aldanma.

Bu ümmetin ruhbanlığı öyle dağ başlarına çekilmek, evlenmeyi kendisine yasak etmek, vesaire değildir.

Nedir?

Cihat etmektir.

Nasıl cihat etmek?

Nefsinin arzularına karşı cihat etmek, düşmanın hücumlarına karşı cihat etmek, İslâm'ın karşısına çıkan engelleri yıkmak için çalışmak, çabalamak, para vermek, malı ile canı ile gayretli insan olmak. Çünkü bunun büyük sevabı var. Çünkü bunun sayesinde din

ayakta duruyor. Bunun sayesinde müslümanlar rahat yaşıyorlar. Bunlar sayesinde düşman müslümanlara yan bakamıyor, huzur içinde yaşıyor.

Şimdi Bosna-Hersek'teki kardeşlerimiz camiye böyle gelebiliyor mu? Miraç kandilini böyle kutlayabildiler mi? Kandil günü oruç tutabildiler mi? İbadetlerini yapabiliyorlar mı? Tesbihlerini çekebiliyor mu?

Çok zor!

Neden?

Harp var, darp var, düşman var, hücum var.

Demek ki onların olmaması için önceden tedbir olacaktı ki...

Olmuyorsa, biz bu memlekette camide toplanabilmişsek, rahatsak, karnımız tok sırtımız pek ise, demek ki hazır olmanın büyük faydası var!

Onun için Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“Hudutlarda bekleyen insanın gözüne cehennem ateşi değmeyecek.”

Neden?

Onun sayesinde içerideki huzur içinde yaşıyor. Ötekinin huzur içinde yaşamasına, ibadetine vesile olduğu için berikisi sevap alıyor.

O bakımdan, cihadın her çeşidine karşı hassas olacaksınız, muhabbetli olacaksınız ve her çeşidini yapacaksınız.

Nefsinizle cihat, *cihâd-ı ekber*; nefsin arzularını yerine getirmeyeceksiniz. Aklın ve dinin arzularına göre hayatınızı tanzim edeceksiniz. Düşmana karşı hazırlıklı olacaksınız. Gerektiği zaman İstiklal harbinde olduğu gibi arpışacaksınız. “Ölmek var, dönmek yok. Ölürsen şehidim, kalırsam gaziyim.” diye bir gül bahçesine girercesine müslüman icabında canını verecek.

Demek ki Peygamber Efendimiz önce takvâyı tavsiye etmiş, bir. Ondan sonra cihadı tavsiye etmiş, iki.

Üçüncüsü; *ve aleyke bi-zikrillâhi ve tilâveti kitâbillâhi*. “Ve senin boynuna yine

vazife olsun; Allah'ı zikretmek ve Allah'ın kitabını tilavet etmek, okumak.”

Bunu da vazife olarak veriyor.

Zikri yapıyorsunuzdur ama onu belki az yapıyorsunuzdur, az yapıyoruzdur. Hani namazlardan sonra 33 *sübhaneallah*, 33 *elhamdülillah*, 33 *Allahu ekber* değil;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

Yâ eyyühe'llezîne âmenû'zküru'llâhe zikran kesîrâ...⁷

وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ

Ve'z-zâkirîna'llâhe kesîran ve'z-zâkirât...⁸

Çok zikretmek lazım!

“Her ağacın, her taşın, her toprağın yanında zikredin.” diyor Peygamber Efendimiz.

Müslümanın dili çok zikirli olacak, kalbi

---

⁷ 33/Ahzâb, 41.

⁸ 33/Ahzâb, 35.

çok zikirli olacak. Müslüman çok *Allah* diyen, çok *lâ ilâhe illallah* diyen bir insan olacak. Onun için zikrullah önemli.

Bunu belki içinizde derviş olanlar yapıyor-
dur. Az yapanlar çoğaltsın.

Benden size yâdigâr ve vazife olsun:

Her biriniz, yapmıyorsanız günde en aşağı
100 *estağfirullah* çekin, hadîs-i şerîfte var.
100 *lâ ilâhe illallah* çekin, hadîs-i şerîfte var.
100 defa, 1000 defa *Allah Allah* deyin. 100
defa salavât-ı şerîfe getirin. 100 defa da *Kul-
hüvallâhuehad*'ı okuyun.

Beş tane hatıra benden size, bu kürsüden
yâdigâr olsun. Bunlar zaten ders-i teberrüktür.
Zikir vazifeniz böylece yapılmış olsun.

Ve tilâveti kitâbillâhi. “Allah’ın kitabını
okuyun.”

Allah’ın kitabı, size Allah’ın hitabı de-
mektir. Allah’ın size mektubu demektir. Al-
lah’tan size mektup gelmiş gibi düşünün.

“Ne yazmış acaba, ne istemiş Rabbim
benden?” diye şu kitabı mânasını anlayarak

okuyun. Mânasını anlayacak hoca bulun. Mânasını anlayacak hocalardan rica edin;

“Hocam, şu kitabı yıllar yılı okuyoruz, sakalımıza ak düştü, belimiz büküldü, ihtiyarlık hâli belirdi; şu kitabı bize başından sonuna anlat! Mübarek ağzını seveyim, kurbanın olayım; şunu bize bir anlat!” diye, Kur’ân-ı Kerîm’i öğrenin, öğretin. Çünkü Allah’ın emirleri yasakları, rızası burada. Bu, Allah’ın kurtuluş ipidir; Kur’an’a sarılan kurtulacak, Kur’an’dan ayrılan helâk olur.

Okuyoruz, mânasını bilmiyoruz!

Orada da hoşuma giden bir şey oldu. Onu her yerde söylüyorum. Size de söyleyeceğim.

Sevgili kardeşlerim!

Peygamber Efendimiz’in hanımları bizim neyimiz?

Annelerimiz.

d. O halde Ana Dilimiz Arapçadır

Nereden belli?

Kur’ân-ı Kerîm’de Allah buyuruyor ki;

وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ

Ve ezvâcühû ümmehâtühüm. “Onun zevceleri sizin analarınızdır.”⁹ diyor. Allah *celle celâlihû* buyuruyor.

O halde Arapça bizim neyiz?

Anadilimiz!

İnsan anadilini bilmez mi ya?

Hepiniz anadilinizi öğreneceksiniz! İngilizce’yi nasıl biliyorsunuz, turist geldiği zaman *welcome* diyorsunuz, *how are you?* diyorsunuz, *thank you* diyorsunuz. Kıvırtıkça da kelimeleri hoşunuza gidiyor... Gençler biliyorum, zevk alıyorlar... Tamam, iyi güzel; ama anadilinizi de öğrenin. Analarınızla sonra cennette nasıl konuşacaksınız?

Anadilinizi de öğrenin.

Bunu neden söylüyorum?

Anadilini öğrenirseniz Kur’ân-ı Kerîm’i iyi anlarsınız. Arapça’yı öğrenince Kur’ân-ı

---

⁹ 33/Ahzâb, 6.

Kerîm'i iyi anlarsınız. Dinlemezsensiz anlamazsınız.

Hoca efendi geliyor, nikâh kıyılacak bir yerde, bir âyet-i kerîme okuyor; ölümlle ilgili! Vefat olan yerde geliyor bir âyet-i kerîme okuyor... Mânası bilinmeyince terslikler de oluyor, yanlış oluyor, Keloğlan'ın masalındaki gibi ters işler de oluyor.

Allah'ın kelâmını hem okuyacaksınız hem de anadilini öğreneceksiniz.

Hapı yuttunuz bu akşam siz... Bu camiye geldiniz, benim önüme kısıldınız, yakalandınız.

Bundan sonra cebinizde kitap taşıyacaksınız.

Her gün 100 *estağfirullah*, 100 *lâ ilâhe illallah*, 100 *Allah*, 100 salavât-ı şerîfe, 100 *Kulhüvallah*'ı okuyacaksınız.

Üstelik Kur'ân-ı Kerîm'i öğreneceksiniz.

Üstelik bir de anadil diye Arapça'yı öğreneceksiniz.

Hapı yuttuğunuzun resmidir. Çek bunların

hepsinin resmini, hapı yuttuklarının resmi girsin [makinenin] içine...

Fe-innehû nûrun leke fi'l-ardi ve zikrûn leke fi's-semâ'.

Peygamber Efendimiz nasıl methediyor, muhterem kardeşlerim, şaka bir tarafa;

“Allah’ın zikrini çok yapın ve Allah’ın kelâmını çok okuyun. Çünkü bu;”

Nûrun leke fi'l-ardi. “Yeryüzünde sana nur olur.” *Ve zikrûn leke fi's-semâ'.* “Gökyüzünde senin nâmın yürür.” diyor.

Yeryüzünde nur olması ne demek?

Karanlıkta insan yol yürüyemez. Kur’ân-ı Kerîm insanın yolunu gösterir, nurlu yolda insan yürür, Allah’ın istediği yolda yürür. Bunu okuyunca yürür. Bunun yolunda gidince yolu nurlanır. Yüzüne de nur gelir, kalbine de nur gelir, evine de nur gelir, işine de nur gelir, dünyasına da nur gelir, kabrine de nur gelir. Yeryüzünde nur olur.

Gökyüzünde de Allah’ın meleklerinin yanında itibarı artar, nâmı yürür. Çünkü Allah

kulunu zikreder. Bir kul aşağıda Allah'ı “Allah Allah” diye zikredince; “*Fezkürûni ezkürküm*” Allah da daha hayırlı bir topluluğa karşı o kulu zikreder. Muhterem kardeşlerim! Allah tarafından zikredilmek insanın gözlerini yaşartır, tüylerini diken diken eder.

Peygamber Efendimiz, Ebû Bekir es-Sıddîk Efendimiz'e dedi ki;

“Cebrail geldi, Allah'tan sana selamlar getiriyor.” deyince Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz'in gözleri doldu. “Rabbim benim adımları andı mı, bana selam mı söylüyor?!” diye ağlamaya başladı.

Bu çok büyük bir şereftir.

Onun için, zikrullahı, söylediğim beş zikri yapın ve Kur'ân-ı Kerîm'i okuyun. Çünkü yer-yüzünde nurlanacaksınız. Gökte Allah sizi meleklerine methedecek; “Bak kullarıma, görüyor musunuz nasıl zikirde, nasıl Kur'ân-ı Kerîm yolunda, nasıl Kur'an'a sarılmışlar!” diye Allah tarafından sevilen, methedilen kullar olacaksınız.

Vahsim lisâneke illa min hayrin. “Dilini

ağzının içinde sakla ancak hayır konuş.”

Hayırdan başka bir şey oldu mu bu kapı kapansın, dil içeriye girsin, mahpus kalsın. Hazineye bir şeyin tıklandığı gibi tıkılsın. Hayır hariç ağzını kapat, dilini ağzına tık.

Fe-inneke bi-zâlike tağlibu's-şeytân.

“Çünkü şeytanı böyle yenebilirsin.”

Diline hâkim olarak yenebilirsin. Diline hâkim olmadın mı, şeytan seni tuzağa düşürür, çok konuşturur, yalan söylettirir, yalancı şahitlik yaptırır, küfür ettirir, şarkı söylettirir, gevezelik ettirir, malayani konuşturur, günah olacak şeyler, insanın vebal altında kalmasına sebep olacak şeyler söylettirir. Şeytan seni yener.

Şeytana galip olmak için ne yapmak lazım? Diline sahip olmak lazım.

Özetleyelim:

Bir; tevbe ayındayız, acele tevbe edin. Allah ömür versin ama bakarsın ölürsünüz. Ölüme hazırlıklı olun, tevbeli olun. Cenâb-ı Hakk'ın yoluna girin. Eğri yolu bırakın, doğru yolda yürüyün.

İkincisi; İslâm'ın hayatı ilimle olduğundan, ilim öğrenin. Cebinize bir kitap gezdirin, hiçbir zamanınızı boş geçirmeyin. Çoluk çoğununuzla da kitap okuyun. Evde de kitap okuyun, yolda da kitap okuyun, işyerinde de müşteri gelmediği zaman kitap okuyun. Tezgahta beklerken, tezgahın üstüne kitabı açın, müşteri gelince kalkarsınız, koyarsınız, kapatırsınız ama gittikten sonra yine okursunuz. İlim öğrenin. Çünkü ilim, İslâmiyet'in canıdır, hayatıdır, imanın da direğidir. İmanın ayakta kalması için, İslâm'ın muzaffer olması için bu şart.

Ondan sonra Peygamber Efendimiz'in birkaç nasihatini ihtivâ eden bir hadîs-i şerîfini okuduk.

“Sana takvâyı tavsiye ederim çünkü bu her hayrı içinde toplayan bir güzel vasıftır.”
Bir.

Ve aleyke bi'l-cihâdi ve innehû rahbâniyyetü'l-müslimîn. “Sana cihat etmeyi tavsiye ederim çünkü müslümanların ruhbanlığı budur.”

Nefsinle de cihat et, düşmanla da cihat et; canını vererek de cihat et, malını vererek de cihat et. Canınla malınla, her türlü imkân ve müktesebâtınla cihatta ol. İki.

Ve aleyke bi-zikrillâhi. “Zikrullahâ müdâvim ol.”

Beş zikri yapacaksınız:

100 *estağfirullah*, 100 *lâ ilâhe illallah*, 100 *Allah*, 100 salavât-ı şerîfe, 100 *Kulhü-vallâhuehad* her gün vazifeniz olsun.

Dördüncüsü; *ve tilâveti kitâbillâhi.* Kur’ân-ı Kerîm’i çok okuyacaksınız. Her gün okuyacaksınız. Her gün bir parçasını okuyup ilerleyeceksiniz. Her gün ya bir aşır okuyun, ya bir sayfa okuyun, ya hızlı gidebiliyorsanız bir cüz okuyun veyahut daha hızlı gidebiliyorsanız biraz daha hızlı okuyun. Ama her gün Kur’ân-ı Kerîm’le bir sohbetiniz, bir başbaşa olmanız olsun. Bir de sadece okumayın, mânasını da bilmek lazım. Bir hocaya mânasını size anlatsın diye rica edin. Bir de anadiliniz olan Arapça’yı öğrenmeye başlayın.

Çünkü zikretmek ve Kur'an-ı Kerîm okumak, insan için yeryüzünde nurdur ve gökyüzünde nâmının yürümesi için güzel bir hayırla zikredilmesi vesilesidir. Kabri, kabri, aklı, evi, yüzü, her şeyi nurlanır.

Dördüncüsü bu.

Beşincisi de, dilini tutmak. Bu da hatırdadır.

Beş tane. Bu da hatırdadır; beş tane zikir de hatırdadır, beş tane tavsiye de hatırdadır. İki defa söyledim.

Allah *celle celâlihû* şu konuşmalarımızı hayra vesile eylesin. Rızasını kazanmanızı nasip eylesin. Ömrünüzü Allah'ın rızasına uygun geçirmenizi nasip eylesin. Hepinize sıhhat versin, âfiyet versin, helal bol hayırlı para versin. O paraların müslümanda bol olması iyidir, kimsese muhtaç etmeden yaşayın. Paralarınızın fazlalıklarıyla da hayır hasenât yapın. İslâm'a fâideli olun. Malınızla canınızla cihat edin. Allah Teâlâ hazretleri sıhhatli âfiyetli, huzurlu saadetli uzun ömürler versin. İmân-ı kâmil ile âhirete göçmeyi nasip eylesin. Bizi burada bu

camide tıklım tıklım, kadın erkek, çocuk yaşlı delikanlı topladığı gibi Peygamber Efendimiz'in *livâu'l hamdi* altında da toplansın. Arş-ı âlanın gölgesinde de gölgelendirsin. Bu topluluğumuzla beraberce cennete girmemiz nasip eylesin. Peygamber Efendimiz'e komşu eylesin. Cemalini müşahede şerefine bizleri de nail eylesin.

***

SORULAR - CEVAPLAR

Soru: Alimlerin resmi çizilerek satılabilir mi, satılamaz mı? Mesela Said-i Nursî'nin?

Cevap: Satılamaz, çizilemez. Gönlünüze nakşedin, daha iyi. Mühim olan gönüllerde olmasıdır. Suret yapmak, elle tasvir yapmak hadîs-i şerîfle yasaklanmıştır, İslâm'da yoktur. Allah tasvir yapanlara lanet edecek ve kıyamet gününde yaptığı tasvirin canını vermesini isteyecek. "Hadi bakalım, yapmıştın, canını da ver bakalım!" diyecek, azarlanacak diye bildiriliyor.

"Bunun istisnası fotoğraftır." deniliyor. Hani vesikalık tapuda lazım, pasaportta lazım,

vesairede lazım; küçük bir parça zaruretten dolayı olabilir.

Ama öyle elle yapmak caiz değil. Hocaların resimlerini yapmak uygun olmaz. Çünkü eski ümmetler sonra büyüklerine vaziyeti durumu değiştirip daha başka türlü şeylere, tapınmaya kaymışlardır. Yasak. İslâm [müsaade vermiyor].

Soru: Büyük cihat, küçük cihat nedir, açıklar mısınız?

Cevap: Bu tabirler Peygamber Efendimiz'in mübarek ağzından çıkmış tabirlerdir. Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* düşmanla savaşmaya "küçük cihat" demiştir, insanın kendi nefsiyle savaşmasına "büyük cihat" demiştir. Çünkü bu daha önemlidir ve daha zordur. İnsanın kendi kendisini yenmesi çok zordur.

Nereden belli?

Hadi göreyim seni bakalım, bu gece kalk. Mertsen, erkeksen, hadi bakalım geceleyin uykunu böl de gece ibadetine kalk!

Kalkamaz. İnsanın nefsinin yenmesi zor;

Çünkü kendisini yenecek, kendisi istiyor.

“Yat be aşağıya, yorgan sıcak, dışarısı soğuk, su jilet gibi, abdest alırken insanın elleri kesiliyor. İşin mi yok? Bırak hocanın dediğini, sabah namazını kılıyorsun, neyine yetmiyor... Senin neyine gerek teheccüd namazı? İhtiyarlayınca yaparsın...”

Nefis kalkmamak için bin bir türlü oyun yapar. Onu yenmek zordur. Çok da inatçıdır. Nefis, yaramaz bir ocuk gibidir; istediği bir Őeye “İlle de isterim!” der. Yapmayacak olduğu bir Őeye de “İlle de yapmayacağım!” diye dayatır. Ensesine tokat patlatsan yine yapmamak ister. Yaramaz bir ocuk gibidir. İlle horoz Őekeri istiyorum. Evladım al işte Şu kâğıt Őekeri ye. Yok, ille horoz Őekeri olacak. Düt diye öttüreceğim filan. Nefis ille de isterim diye tutturuyor. Biraz ahmakadır, ocuksudur. İlle dediği zaman da insanın iradesi kuvvetli değilse onun dediğini yapar. Yani ona, nefesine yenilir. Nefisine yenildi mi günahlara dalar. İnsan nefesine yeniliyor, kumarı ondan oynuyor. Nefisine yeniliyor, arkadaşıyla ondan kavga

ediyor. Nefsine yeniliyor, evde tabakları hanımın kafasından ondan parçalıyor. Nefsine yeniliyor, çocuğunu ondan pataklıyor. Bak nefis insana çok şeyler yaptırtıyor. Onun için bununla cihat büyük cihattır. Zor iştir, öyle kolay değildir. Hadi yaz bakalım, şu nasihatleri tut göreyim. Çok kimse tutamaz. Neden? Nefse hâkim olmak öyle kolay değildir. Nefis azgın bir at gibidir. Hani azgın atları görüyorsunuz, filmlerde filan ben birkaç defa gördüm; eğersiz üstüne kovboy biniyor, at çifte üstüne çifte atıyor, hoplaya zıplaya, hoplaya zıplaya üstündeki adamı atıyor. Üstünde durabilen mükâfat alıyor, duramayan diskalifiye oluyor, yarıştan çıkıyor. Nefis işte ona benzer. Nefis ata benzer, nefis ite benzer. Çifte atan, üstündekini yere çalan azgın ata da benzer. Hart hurt ısıran, kuduz ite de benzer. Onun için onunla uğraşmak çok zordur. Onunla uğraşmak için uzun bir terbiye lazımdır, kolay değildir.

Soru: Büyük günahlardan birisi de faiz yemektir. Çoğu hocalarımızın ortak görüşüne göre memleketimizde faiz yemeyen insan yok-

tur. Sizin bu konuda görüşleriniz nelerdir? Faizden kurtulmanın yolu nedir?

Cevap: Muhterem kardeşlerim!

Allah'ın koruduğu kullar bundan korunuyor. Bu işi bilip de günahını bilip de korunmak isteyen var. Ama ekseriyetinin yediğine dair kanaat şundan çıkmıştır; “Âhir zamanda faiz o kadar yaygılaşacak ki yemeyenin bile üzerine tozu isabet edecek.” diye hadîs-i şerîf vardır. Belalı bulaşık bir hastalık gibi olacak. “Oradan buradan bulaşacak.” demek istiyorlar.

Tabii yemeyen vardır. Yememek hususunda kale gibi merdâne duran insan vardır. Yememeye çalışmak da lazım. Çünkü İslâm alın terini esas alıyor. Durduğu yerden para gücüne, sermaye gücüne, kapitalist güce dayalı bedava kazancı uygun görmüyor.

Nema demek, “bir şeyin çalıştırılması sonunda hâsıl olan kârın bir miktarını veriyor” demiş oluyor. “Faiz” dememesi bir derece hafif gibi görünüyorsa da sabit bir miktarda bir menfaat verdiği için adı ne olursa olsun faiz sayılma durumu da bahis konusudur.

Yalnız günümüzün meselelerine fetva veren bazı alimler demişlerdir ki;

“Bir insan birisinden borç alsa, o borcun ödeme zamanında paranın değeri düştüğü için borcu veren mağdur olmuş oluyor. Bu mağduriyeti telafi edecek kadar, yani aynı duruma gelecek kadar vermesi uygun olur, adalete uygun olur. Benim de görüşüm budur.” diyen alimler var. Enflasyon kadar olabilir gibi... Bu hesaplanabilir. O alimin o sözüne göre alınabilir.

Takvâ ehli olan insan, bu sabit bir kâr, menfaat olduğundan kâr gibi değil, faize daha çok benzediğinden kendisinden bir şey beklemeden onu hayra verebilir. Takvâyâ daha uygundur.

Soru: Hanımların tesettür kıyafetinde çarşaf giyme gibi bir zorunluluk var mıdır?

Cevap: Hayır. Fıkıh kitaplarımız söyler ki; “Bir insan hangi malzeme ile örtünmeyi, tesettürü sağlarsa sağlar.” Fıkıh kitabımız, şeriatimiz bir özel şekli mecburî kılmamıştır. Çarşaf, harmâni, saye, çadır, yün, deri, kürk, post

veya başka herhangi bir şeyle; mühim olan te-
settürü sağlamaktır. Tek bir form ve şekil
mecburiyeti yoktur.

Düşmanımız Doğu-Batı bloku vardı, kapi-
talist blokun düşmanı komünist bloktu. “Şimdi
düşmanımız İslâm alemidir.” diye açıkça İngi-
liz gazetelerinde, haftalık ve günlük gazete-
lerde ve Margaret Thatcher gibi eski politika-
cılarının ağzından bu sözler söyleniyor.

Tabii bunlar bizim tarafımızdan bilinmeli.
Madem onlar bize karşı tavır almışlar, İslâm’ı
düşman ilan ediyorlar, biz de onların bu du-
rumlarını bilip ona karşı tedbirler almak zo-
rundayız.

Bu tedbirlerin başında müslümanların
uyuşması, birleşmesi, birbirini sevmesi, dost
olması ve birbirine yardım etmesi gelir. Ondan
sonraki işler, benim demin vaazımda söyledi-
ğim şeydir. İlim öğreneceğiz. İlimde ve tekno-
lojide ilerleyeceğiz. Memleketimizi yükselte-
ceğiz. Silah bakımından düşmanı korkutacak
şekilde hazırlıklı olacağız. Ekonomik bakımdan
çalışacağız, güçlü olacağız. Yekvücut,

yekpâre, kale gibi, *bünyânun mersus* gibi çalışacağız. Başka çaresi yoktur.

Hakikaten vaziyet ciddidir, vahimdir. Bu adamlar Bosna-Hersek'te yaptıkları gibi burada da birtakım şeyler çıkartmak isteyebilirler. Irak'ta yaptıkları gibi bize de yapmak isteyebilirler. Gözümüzü açıp el ele tutuşup var gücümüzle çok ciddi çalışmamız gerekiyor.

Ben İslâm'ın önümüzdeki günlerde, aylarda, yıllarda birtakım tehlikelerle karşı karşıya kalabileceğini, bunun karşısında şimdiden müteyakkız, dikkatli ve hazırlıklı olmamızı ve o oyunlara...

Soru: Hocam bazı kardeşlerimiz, ansiklopedi verdiği için yahudi gazeteleri alıyorlar. Bu konuda ne dersiniz?

Cevap: Tabi bu ayrı bir veballi iştir. Ben bu soru bana gelmeden önce düşündüm ki; haberleri dinlemek, öğrenmek için bize 8-10 gazete getiriyorlar. Biz de; "Memleketin durumu nedir?" diye bakıyoruz. Durumumuz itibariyle inceleyelim diyoruz. Fakat emin olun bazısı

eve sokulacak gibi değil! Çoluk ocuğun gr-
mesine uygun değil. Tabi net olarak günahtır.
Eve suret sokulması, böyle müstehcen Őeylerin
sokulması günahtır. Müstehcen olmayanını
arayıp onu almak lazım. tekisini almaya m-
saade olmaz. Ansiklopedi değil dünyanın men-
faatini verseler, almak o bakımdan caiz ol-
maz.

*Soru: Halkımızın % 99'u gerçekten msl-
man mı? Sosyal Sigortalar Hastanesi'nde tür-
banlı kardeşlerimiz cezalandırılıyor. Cuma'ya
personel gönderilmiyor. Halkımızın haberi
yok. için kimsede tepki olmuyor?*

Cevap: Dil alışkanlığı olarak "% 99'u ms-
lmandır." diyoruz ama bu % 99 Türkiye'de ge-
rilemeye, inmeye baŐlamıŐtır. Yanlış tahsiller,
Çeşitli menfi propagandalar, misyonerlerin fa-
aliyetleri vesairesi ile Őurasına ha takanları
bile ben biliyorum. Hatta komik bir hadise an-
latayım: İstanbul'da gnahkr, ikici birisi
kalkmıŐ Yenikapı'daki kiliseye gitmiş. Papazın
karşısına çıkmış. Demiş ki: "Efendim ben çok
gnahkrım ama çok pişman oldum, yaptıkla-
rımdan da utanıyorum. Onun için doğru yola

girmek istiyorum." Demek ki Papaz insaflıymış; "Evladım sen yanlış yere geldin. Sen madem müslümansın, camiye gitmen lazım." demiş. Adam tevbe etmek istiyor. Papaza mı gidecek, imama mı gidecek onu bile şaşırmış. Feleğini şaşırmış. Cahillik bu kadar yaygınlaşmıştır. Onun için bu cahillik İslâm'ı bilmek konusunda diplomalılık, diplomasızlık meselesi değildir. Adam Amerika'ya gitmiştir, doktora yapmıştır ama gusülü bilmiyor. Hadi evladım madem evleniyorsun, bu gece nikâhını kıyacağız. Hadi bakalım "*Eşhedü enlâ ilâhe illallah. Eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Resülühü.*" de." diyorsun. Dili dönmüyor, onu bile söyleyemiyor. Gusül, namaz, iman, Kur'an, peygamber nedir? Onları bilmiyor. Bunlar yaygındır. Bu yaygın rahatsızlıktan, cahillikten ve bilgisizlikten dolayı bir çok kimse de Allah'ın emrine karşı çıkıyor. Yalan yanlış işler yapıyor. Anlatarak düzeltmek lazım. Haksızlıkların karşısında da hakkını korumak lazım. Hakkı çiğnenenlere karşı da ötekilerin yardımcı olması gerekir.

Soru: Maaşlara verilen zam faiz sayılır

mı?

Cevap: Hayır. Zam, işverenin maaşlı kimseye ahdindeki bir değişikliktir.

Soru: Hocam 'Zaman tasavvuf zamanı değil, zaman imanı kurtarma zamanıdır.' diyorlar. Bu konuda ne dersiniz? Allah razı olsun.

Cevap: Böyle bir sözü Said-i Nursî söylemiştir, derler. Bu sözü ondan biliyorum, ondan önce ve sonra söyleyen bir kimse bilmiyorum. Çünkü tasavvuf Kur'ân-ı Kerîm'de olan birtakım faaliyetleri ihtivâ ediyor. Mesela;

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا. وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا.

*Kad eflaha men zekkâhâ. Ve kad hâbe men dessâhâ.*¹⁰

Nefsi tezkiye etmek, terbiye etmek Allah'ın emri.

Zikrullah, Allah'ın emri;

---

¹⁰ 91/Şems, 9-10.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا

*Yâ eyyühe'llezîne âmenû'zkürullâhe zikran kesîra...*¹¹

Tehzib-i ahlâk. Ahlâkı güzelleştirmek Allah'ın emri. Binâenaleyh "Tasavvuf zamanı değil." deyince bunları inkâr ederse insan küfre kadar bile gider. Çünkü bunlar Kur'an'ın emirleridir. Bunlar elbette olacak. Ama o niye söylemiş. Tahmin ediyorum ki: Öyle bir zaman olmuş ki din dersleri kaldırılmış, dini bilgiler öğretilmemiş, okutulmamış, insanlar her şeyi unutmuşlar. Hatta din kitapları toplatılmış, Kur'an-ı Kerîm'ler bile toplatılmış, yakılmış. Öyle bir zamanda çok acele olarak; bir insanın şakağına silah dayasalar "Seni öldüreceğiz." deseler, namaz kılmaya vakti yok ancak ne yapabilir? "*Eşhedü enlâ ilâhe illallah.*" diyebilir. Ondan sonra bir kurşun, insan şehit olur. Değil mi? Vakit olmadığından öyle demiş olabilir. Ama şimdi o devir değildir. Şimdi hocalar bekliyor. "Allah Allah" diyor, "Bir talebe var mı,

---

¹¹ 33/Ahzâb, 41.

okutsak." diyor. "Var mı öğrenmek isteyen, öğretelim." diyen birçok insan var. Zaman genişlemiştir, eliniz rahatlamıştır, huzura kavuşmuşsunuzdur. Öyle yağma yok. O terbiyeyi öğreneceksiniz.

Soru: Bütün cemaatler parça parça, birlik için şûraya ne dersiniz?

Cevap: "Allah Allah!" derim! "Çok iyi olur." derim. Zaten eskiden beri diyorum.

Soru: Zikir yaparken eli, vücudu aşırı sallama veya sallanmak haram mı? Fetvası nedir?

Cevap: Haram diye bir şey söyleyemeyiz. İlle kıpırdamayacak diye bir şey yok. Çünkü zikir serbesttir. Namaz değildir. Namazda okurken sallanırsa olmaz ama daha serbest bir şeydir. Bazı zikirlerin de gözünü kapattığı zaman tasavvuru vardır. Mesela "Lâ" diyecek. Semaya, Arş-ı Âla'ya kadar Lâ'nın uçları çıkıyor diye düşünecek. "İlâhe" diyecek. İlâhe'yi sağ omuzunda düşünecek. "İllallah" derken Illallah'ı şu vücudunun ortasında, göbeğinde düşünecek. Allah'ı da gönlüne [yerleştirecek.] Onun için biraz böyle hareket olabilir. O şeyi

kuvvetlendirdiği için bir mahzuru yoktur. Tasavvuru kuvvetlendirdiği ve zikrin kalbe yerleşmesini sağladığı için mahsurlu değildir. Aşırı hareket, zıplama, hoplama uygun değildir. O da bir ibadet olduğundan ciddiyetini muhafaza etmek lazımdır.

Soru: Kıyamet alametlerinden günümüzde görünenleri var mı? Varsa nelerdir?

Cevap: Kıyamet alametlerinin çoğu zuhur etmiştir.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

27 Recep 1413 / 20.01.1993

Malhatun Cevre ve Kültür Derneği

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

